

1942 APR. 10.

VIII. évfolyam

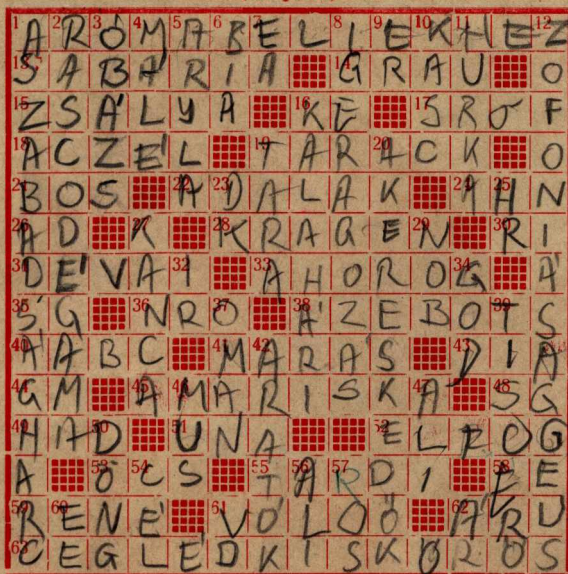
IFJÚ ÉVEK

MÓRITZ

KERESZTREJTVÉNY.

Kelemen Tamás
(10 pont)

Vízszintes. 1. Pál apostol egyik levele. 13. Ennek a városnak a helyén épült Szombat-hely. 14. Szürke — németül. 15. A salvia nővény magyar neve. 16. Kicsinyítőképző. 17. Csavar. 18. Fém — régies írással. 19. Régi ágyúfajta. 21. Ökör — latinul. 22. A fogaskerekű egyik megállója. 24. Ós — németül. 26. Juttat. 28. Gallér — németül. 30. Sír. 31. A magyar Luther (ékezethiány). 33. Kampó (névelővel). 35. Sugó mássalhangzó. 36. Numero — rövidítve. 38. Vissza: I. állók — latinul II. Tivadar, Kálvin segéde. 40. A betűsor első négy betűje. 41. Maratás — másképpen. 43. Keresztül — görögül. 44. Vezérőrnagy németül — rövidítve. 45. Leánynev — névelővel. 48. Azonos 35. vízszintessel. 49. Sereg. 51. A Száva egyik mellékfolyója. 52. Kézrekerít. 53. Fiatalabb fiútestvér. 55. A helyzet, Szabó Zoltán ismert könyve. 58. Azonos magánhangzók. 59. Idegen női név — fonetikusán. 61. I. Akarok — latinul II. személyesnévmás. 62. Portéka. 63. Két Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei város.

Függőleges. 1. A 19-ik század legnagyobb magyar történelmi eseménye. 2. Világhírű portugál hajós V=R. 3. Visza: iparos (ékezetfelesleg). 4. Így hívják a kukoricát Erdélyben. 5. Vissza: olasz pénzegység (névelővel). 6. Nagyközség Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye biai járásában. 7. Ó — latinul (nőnemben). 8. Nyelvtani művelet. 9. Ó — németül (hímnemben). 10. Vissza: kicsinyítő szócska. 11. Hentesárú. 12. Két kispróféta. 16. Délafrikai sivatag. 19. Göngysúly. 20. Az eladók. 23. Deka — rövidítése. 25. Hadirokkant — rövidítése. 27. A ló nősténye. 29. Nobilis — eleje. 32. Betűt vet. 34. Isten — angolul. 37. Arábiai szultánság. 39. I. Szlovák államelnök II. a mindenség egyik mozgatója. 42. Mezei munkások. 46. Eger — latinul. 47. Basanév. 50. Reng. 54. Amit meg akarunk valósítani. 56. Azonos 47. függőlegessel. 57. Harmat — latinul. 60. Azonos 58. vízszintessel. 61. A vanadin kémiai jele. 62. Hegyes szerszám.

SZÁMREJTVÉNY.

Kossuth Tivadar
(5 pont)

- 58, 48, 1, 53, 44, 22, 55, 18, 35, 42, 56, 24, 60 = Nagy erdélyi fejedelem (1567—1606). **BOLSKA ISTVAN**
 8, 31, 40, 17, 43, 49, 6, 51, 21 = Magyar város a Duna mellett. **ESZTERGOM**
 12, 36, 11, 20, 46, 16, 2 = Magyar város, megyeszékhely. **SZENTES**
 52, 45, 37, 28, 4, 26, 15 = Orchester. **ZENEKAR**
 10, 38, 29, 41, 9, 50, 3 = Sokan nem látják meg a saját szemükben. **GERENDA**
 14, 23, 7, 59, 54, 30 = Azonos.
 25, 19, 13, 32, 33 = Szegényes tüzelőanyag.
 39, 57, 34 = Mézelő rovar.
 5, 27, 34 = Nem ezé.
 1—60 = gr. Széchenyi István mondása.

Ének földrengéskor

A könnyes fák alatt mentem veled.
Sírtak, sírtak a fák fejünk felett,
Mert szakadékot vonnak zord erők
s hiányzanak a hősi hídverők.
Mi tegnap egy volt... szertehull ma már.
Ma új határ és holnap új határ.
És mindig új határhoz érkezünk,
ha egymás felé nyújtjuk bús kezünk.

Szívünkben szüntelen szelíd zene:
„Építeni, szeretni kellene!”
Tompá morajlás... reng, remeg a föld.
Valami távol újra összedőlt.

Szívünkben mégis dacos, szent zene:
„Építeni, szeretni kellene!”
Oltárt rakni, fészket tapasztani,
vad ugarba ekét akasztani,
életre sebző, jószágos vasat!”
Moraj. Megint új szakadék hasadt.

Mindegy. Ne lankadj! Meghalunk ha kell,
de a parancs szívünkben énekel:
„Építeni, szeretni szüntelen!”
Kősziklán állunk. Ostromló elem
nem ér... köröttünk mindenütt romok...
Szeressünk! Építsük a templomot!

Szívünk parancsa szüntelen dalol:
S útunk kiér a könnyes fák alól!

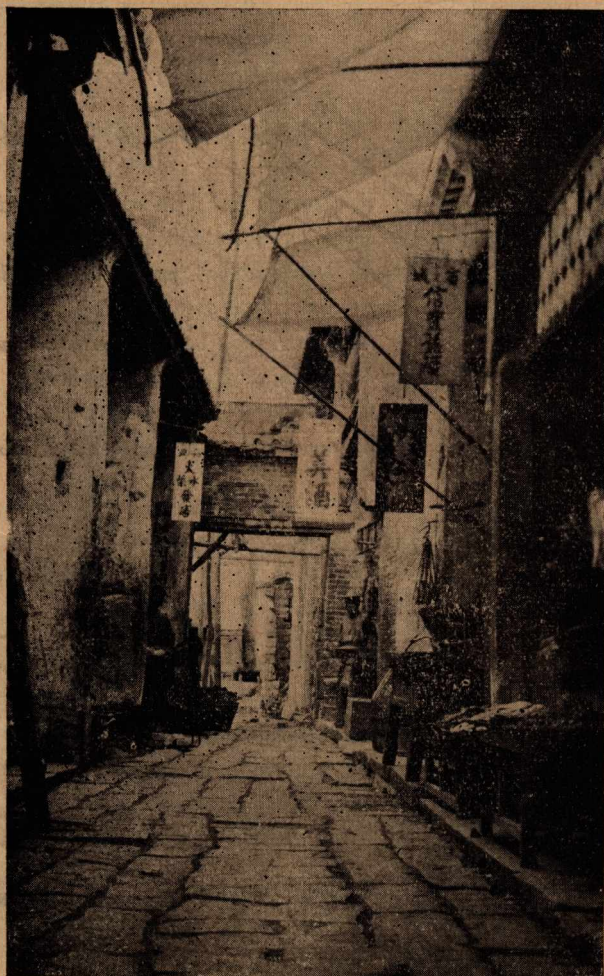
Turmezei Erzsébet.

A Fülöp-szigetek

Amióta Japán 1941. decemberében hadba lépett, még a földrajzban kevésbé jártas diák is jól tudja, hogy hol kell keresnie a térképen a Fülöp-szigeteket. Azt is tanulta mindenki,

ború vetett véget ott a spanyolok több, mint 300 esztendő uralmának. A szigetek mai elnevezése is spanyol eredetű. Spanyol nyelvű nevük („Islas Filipinas”) II. Fülöp spanyol király

emlékét őrzi, aki a szigetcsoporthoz birtokbavétele idején a spanyol trón népszerű várományosa volt. (Mint köztudomású, a Fülöp-szigeteket Magelhaes fedezte fel 1521-ben, világhírű utazása során. A földrajztudomány sokáig Magelhaes elnevezése nyomán „Szent Lázár”-szigetcsoporthoz néven ismerte őket.) A spanyolok távolsági és eleinte félreismeret gazdasági okokból csak a XVI. század végén kezdték meg a gyarmatosítást: 1571-ben alapították Manilát, amely máig a legfontosabb és legnagyobb település. Spanyol szokás szerint a partraszálló katonaság részére erődítményt emeltek. Ebből keletkezett a máig is fennálló „Intramuros”: Manilának legrégebbi („falak közötti”) városrésze. Manila vastag falaival, szépen díszített kapuival, templomaival, kolostoraival és pázsitos házaival ma is úgy hat, mint egy jellegzetes régi spanyol város. A spanyol uralom elvitathatatlanul rányomta bélyegét, az amerikai uralom

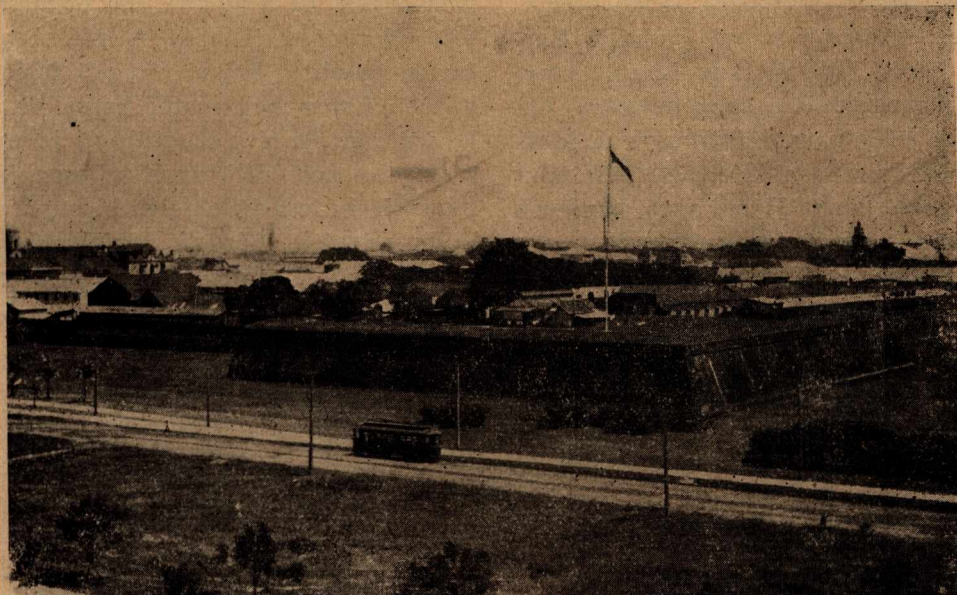
Manila kínai negyede.

hogy a szigetek az Egyesült Államok legnyugatabbra fekvő gyarmata, de arra minden bizonnyal kevesen fognak emlékezni, hogy kerekén 40 év óta vannak csupán a Fülöp-szigetek a birtokában: 1898-ban a spanyol—amerikai há-

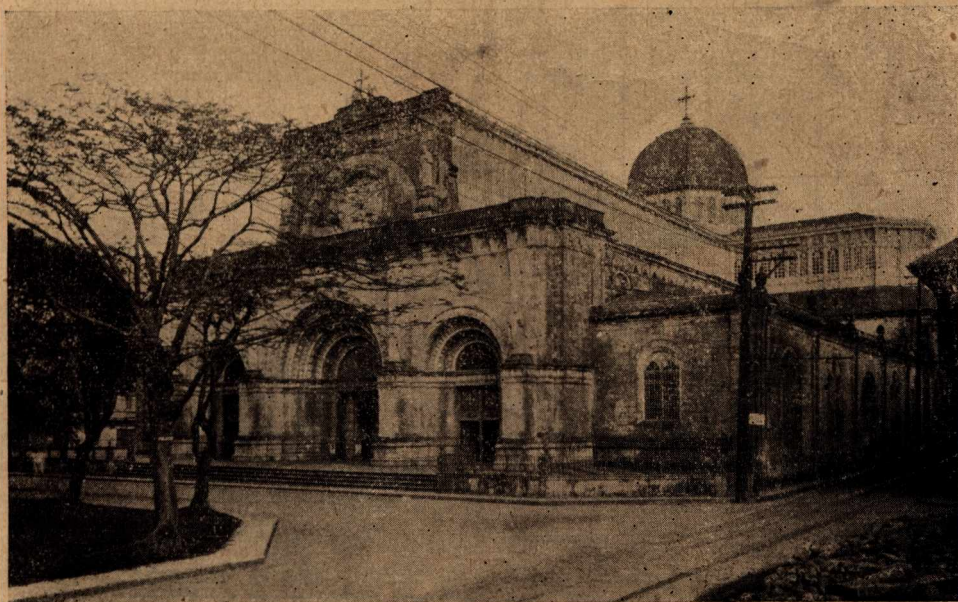
kulturális hatása csak a modern városrészek néhány felhőkarcolójában érvényesül. Az USA-nak nem volt könnyű dolga uralma első éveiben. A fülöpszigeti szabadcsapatok ellenük fordultak és most a spanyolok helyett az

amerikai hadsereggel folytattak guerilla-harcot. A mozgalom ma is él. Ennek

folytán minden fülöpszigeti jól tudja, hogy a teljes szabadság kérdése a két

Manila „intramorus”-része.

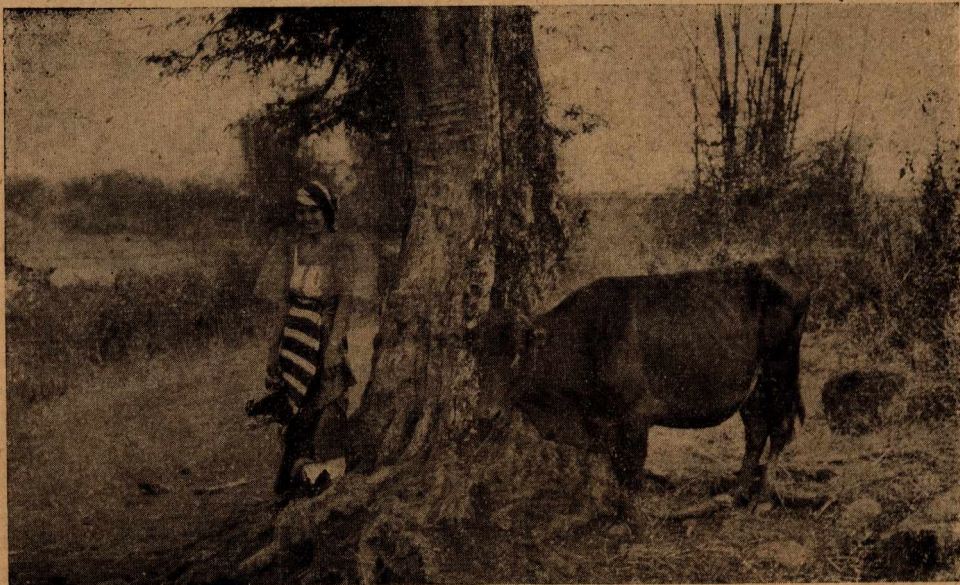
A manilai főtemplom.

tudatában az USA 1946-ra törvényileg a Fülöp-szigeteknek teljes szabadságot ígért. De a világesemények változása

nagy versengő: Japán és az USA külpolitikai irányától függ. A Fülöp-szigetek sztratégiai helyzete és főleg a ma-

nilai öböl bejáratát őrző Corregidor gibraltárszerű kazamatás erődművei már évtizedek óta szálka Japán szemében. A túlságosan népes Japán új életteret keres. Útjában van Manila amerikai támaszpont: a szűk bejáratú, hegyekkel védett tengeröböl ugyanis ideális flottatámaszpont. Helyzete jobb mint Singaporéé vagy Hongkongé, amelyek birtokáért szintén farkasszemet nézett régóta a két halálos ellenfél.

íránt. Az őslakók azonban a kérdést félreértve a teknő = Luzon névével válaszoltak. Ez a magyarázat természetesen legendás jellegű. A valóságban Luzon inkább a sziget nyugati felében húzódó Lozon hegységtől kapta nevét. Luzon már némileg szubtrópusi jellegű, a szigetcsoporthoz déli része teljesen trópusi. Nem lesz érdektelen bizonyára a Fülöp-szigetek második legjelentősebb szigetének, Mindanaónak a jelentését

Luzon szigeti nő és szarvasmarha.

Corregidor neve szintén spanyol eredetű. A szó jelentése: kormányzó. Ez volt a régi Spanyolországban azoknak a bizalmi férfiaknak a neve, akiket a király az igazságszolgáltatással kapcsolatos teendők végzésére egy-egy város élére állított. A „Luzon”-név azonban a bennszülöttek nyelvében él és „rizstaposóteknőt” jelent. Az őslakosság hagyománya szerint a spanyol hódítók partraszállásuk alkalmával a rizs elkészítésével foglalatосkodó bennszülöttekre bukkanva, érdeklődtek a nép neve

megtudni: a sziget nevét a nyelvtudomány az ott nagyban termesztett „selyemfű”-re vezeti vissza, mely mint különösen kötélfonásra kitűnően alkalmas rostnövény, a bennszülött lakosság egyik legjövödelmezőbb kiviteli cikke. A textilanyagok terén található egy másik különlegesség is, amely az ananász levélorostjaiból készül. A belőlük készített szövet átlátszó és úgy hat, mintha keményítve volna. A fülöpszigeti nők hordják a nemzeti viseletükben. A nemzeti viselet régebben elterjedtebb volt;

ma csak nemzeti, vagy családi ünnepekre veszik fel.

A szigetek lakossága maláj. Az őslakosság kihalóban van. A kezdetleges törzsek lélekszáma kb. félmillió, a „civilizált” fülöpszigetiéké tízmillió. Utóbbiak között sok a spanyol vérkeveredés. Már Japán hadbalépése előtt éltek japániak is szétszórta a szigetekeken. A kínaiak különösen fontos eleme a lakosságnak. Manilában külön városrészben laknak az iparos és kereskedő kínaiak. A legtöbb fülöpszigeti két-három nyelven beszél.

A Fülöp-szigetek természeti szépségei híresek. Trópusi és szubtrópusi erdőekkel borított vidékeit több vulkán koronázza (Mayon). A szigetcsoport legdélibb tagjainak növényzete az itteni nagy évi csapadék miatt igen gazdag (cukornád, kókuszpálma). A legészakibb Luzon már kevésbé dús növényzetű, de azért természeti szépségekben bővelkedik (Paksahan vízesések). Itt találjuk azokat a gazdag aranybányákat is, ahol évente több mint 30 millió dollár értékű aranyat termelnek. Ezek az aranybányák alig 15 éve vannak üzemben. A termelés fokozódása folytán azonban ez a terület ma már Kelet-Ázsia leggazdagabb aranytermő vidéke lett.

B. L.

† D. Kovács Sándor

A Nagyhét váratlan gyászt hozott evangélikus egyházunkra. Hetvenhárom éves korában hirtelenül elhunyt D. Kovács Sándor, a dunáninnyi evangélikus egyházkerület püspöke. Ebben a számunkban csak röviden tudunk hírt adni a gyászestéről, lapunk áldozatkész, jóbarátjáról következő számunkban emlékezünk meg.

Álmodom az iskolámról

(Midőn tanárrá lettem ott,
hol diák is voltam.)

Mostanában újra
Álmodom terólad —
Régi iskolám
Úgy mint eleinte,
Mikor még picinyke
Lábon koptattalak
Tip-top, szaporán

Új voltál, rejtelmes,
Csalogató, mint egy
Megkezdett mese
S ahogy fokról fokra
Léptem, lopakodva:
Kincseidnek nem volt
Vége, fogyta se.

Lelkemben képeddel
Nyargaltam naphosszat —
Mégse volt elég!
Mi nappal felajzott
Éjtszaka berajzott
Álmaim kertjébe ...
Rég is volt, be rég.

S mostanában újra
— Annyi év szöktével —
Álmodom veled.
Ülök a katedrán,
Szem-erdő ragyog rám,
Szól a csengő, hallom,
Csöng, de — éjfelet!

Ébredvén tünődöm:
Mért hogy álmaimba
Képed visszatért?
— Valamit, Tanár Úr,
Az álma elárul:
Ahonnan elindult,
Oda visszaért!

Persze, hisz az álom
Nemcsak álom, több az —
Trójai faló:
Nem is venni észre,
S bele van csempészve
Élettörténetünk —
A napi való.

Solt László

Elbeszélés. — Irta: **Farkas Zoltán.**

Recze Gyurka nem volt rossz gyerekek, csak Isten bűnül néki ne vegye, nem szerette nagybátyját, a „dzsentlemén” Recze Márton. Szülei azonban egyáltalán nem törődtek Gyurka szívbéli érzelmeivel s mindúntalan elküldték Sárfaluba Marci bácsihoz. Ennek pedig az volt az igen egyszerű, mondhatnánk „közönséges” anyagi oka, hogy Marci bácsi tulajdonában volt a Recze-család hajdan igen kiterjedt földbirtokainak utolsó maradéka, mintegy 800 holdacska.

— Ez legnagyobb részben terád néz, ha ügyes vagy és beférkőzöl Marci bácsi kegyeibe! — oktatták Gyurkát szülei százszor is.

S talán éppen ez a sokszori oktatás meg az az igen is közönséges anyagi cél okozta, hogy Gyurka bizony nagyon ügyetlen volt ebben a „beférkőzésben.” Egyszerűen „nem állhatta” Marci bácsit meg a házában uralkodó léghőmérséklet s valóságos kinszenvedés volt számára mindig az az egy-két hét, amelyet iskolai szünetekben szigorú szülői parancsra ott kellett eltöltenie. Hogy miért „nem állhatta”? No, ennek megállapításához nem kell nagy lélekelemző művészet. Nem állhatta az „előkelősége” miatt. S főleg, mert Marci bácsi Gyurkát is a saját képére és hasonlatosságára akarta formálni.

De miből is állt ez az „előkelőség”? Gyurka a rázáporozó oktatásokból és benyomásokból három, állandóan visz-

szatérő fogalmat tudott kihalászni: társasági illem, bor, kártya. No, aztán voltak még dolgok, amelyek keretet alkottak ehhez a három fogalomhoz, mint a vadászat, politika, névnap és hasonlók. Hiszen korábban ámulva hallgatta Gyurka, milyen ragyogó történeteket tud Marci bácsi és vidéke előadni erről a három alapfogalomról. Később, hogy nődögélt és nyiladozott a szeme, egymásután leplezte le a nagyhangú dicsekvőket, hogy csak Marci bácsi környékén és csak a szájukkal voltak ilyen előkelők, odaháza épp olyan szürke kis földhözragadt mindegyik, sok munkával, vásott cipővel, fényes nadrággal és örökös pénzsűkével, mint Gyurka vagy bárki más. S azt is értette Gyurka akkor már, mire ez a nagy „felvágás”? Az „előkelő” Marci bácsi kegyeiért.

Akkoriban határozta el Gyurka, hogy ő pedig nem áll be a versengők bandájába. Akár hagy rá valamit Marci bácsi, akár nem hagy rá, füttyül az ilyen társasági életre, kártyás, boros előkelőségre. Ha csak tehetne, kiszökött a kúriáról és ment a gazdaságba. Az aztán igazán érdekelte. Odatársult egy-egy öreg béreshez vagy birkapásztorhoz, kaszálható részesekhez vagy szőlőmunkásokhoz s hallgatta egyszerű meséiket. Mennyi érdekeset tudtak azok növények, állatok természetéről, a gazdálkodás csínjáról-bínjáról, amiről ő odabent, az „úri”-társaságban sohasem hallott. S mennyi mindent tudott ő, amiről

meg ezek az egyszerű emberek nem halottak soha. Naphosszat kérdegették egymást s Gyurka olyan jól érezte magát köztük, mint sehol a világon. Az is csak természetes, hogy nem állhatott köztük tétlenül, mikor mindegyiknek járt a keze szaporán, hanem maga is kerített egy kapát vagy szénagyűjtő villát és versenyt dolgozott velük. Ezt ő már így érezte helyesnek. Nem illenék ölbetett kézzel álldogálni vagy üldögélni ott, ahol mindenki dolgozik.

Ebből is látható, milyen erős érzéke volt Gyurkának az illendőség iránt. Csak akkor vesztette el ezt a biztos érzéket, mikor átlépte a kúria küszöbét. Ott mindent másképp láttak, magyaráztak és értékelték. Marci bácsi szinte dühbe gurult, mikor megtudta, hogy Gyurka versenyt dolgozik a cselédekkel és napszámosokkal.

— Azért nincs benned semmi társasági modor, mert „bugókkal” töltöd a napot! — korholta mérgesen. — Jegyezd meg: aki korpa közé keveredik, megeszik a disznók. Az úriember első kötelessége önmaga és osztálya iránt, hogy sohase alacsonyodjék le hozzá nem illők közé.

S ettől kezdve szinte kezelés alá vette Gyurkát, hogy igazi úriembert faragjon belőle. No, ez volt még csak keserves állapot. Akármiről történt, akármiről beszéltek, mindenből tanulságos oktatás jött ki Gyurka számára:

— Látod Gyurka? Ilyen egy igazi úr! Vagy: így jár az, aki...

Gyurkát erősen bosszantotta ez az állapot. Már szinte tűrhetetlenné váltak Marci bácsi állandó oktatásai, rendreutasításai, illemtanáradásai. Törte a fejét, hogy vághatna egyszer vissza úgy, hogy örökre megemlegessék

ezen az „úri kúrián”. Az utolsó napon ennek is megjött az ideje.

Nagyobb társaság érkezett a kúriára s a hideg uzsonna-vacsora féléhez teát is szolgáltak fel. Gyurka éppen rakja bele a kockacukrot a csészéjébe, mikor odavillan Marci bácsi szeme s már dördül is feléje az illemtani kinyilatkoztatás:

— Gyurka, hogy mászkálsz abba a cukortartóba! Jegyezd meg, egy úriember inkább meghal, de nem nyúl kockacukorhoz cukorfogó nélkül.

Gyurka fülig vörösödik s ijedten kap a cukorfogó után. A második kockát már azzal szedi ki, de belsejében forrpontig jut a méreg. Mit kell őt ilyen csekélységért nyilvánosan megszegyenyíteni? Nem lehetett volna ezt a „dzsentlemén-alapszabályt” négy szemközt a tudomására hozni? S mi több, nem csak őt szégyenítette meg, hanem Konyó Marikát is itt mellette, mert éppen előbb kínálta neki a cukrot s bizony az is azokkal az édes rózsaszínű ujjacskákkal szedett. Hát ezt már nem lehet tűrni. Ezért olyan leckét kap Marci bácsi, amilyet még nem pipált! De hogy mi is legyen ez a lecke, az egész este nem jutott az eszébe. No, majd búcsúzaskor megmondja neki a magáét. Igaz, hogy ez nem sokat ér. Nyilvánosan érte őket a szégyen (ő, mily szívesen azonosította ügyét Marikáéval!), nyilvánosan kellene visszavágni. De hogy? de hogy?

Gyurka kellemetlenül kezdte érezni, hogy ő bizony aligha találta volna fel a puskaport, mert íme, semmi okosat nem tud kisütni.

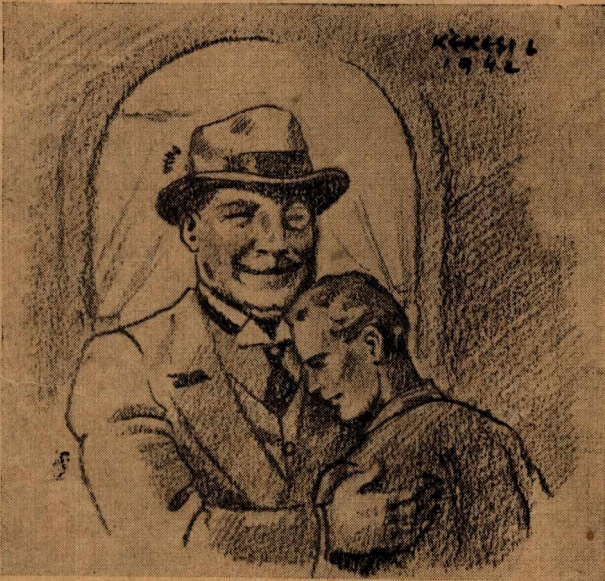
S tetejébe Marci bácsi még búcsúzaskor is nyilvánosan oktatgatta:

— Aztán csöndben menj ki hajnal-

ban! Nehogy felzavard nekem az egész társaságot!

Most az egyszer azonban Marci bácsi járta meg az oktatással, mert ezzel adta kézbe Gyurkának a visszaütés ötletét. S ez olyan nevezetesen sikerült, hogy a sárfalusi Recze-kúrián még száz év múlva is emlegetni fogják.

Hajnalban ugyanis, ahogy az öreg Ákos, Marci bácsi inasa behozta a forró teát, Gyurka hátraküldte az ispán-

Magához ölelte Gyurka rózsáspiros képét

lakásra. Kérdezze meg, nem hagyta-e náluk ezt és ezt a könyvét? Mikor aztán már körülbelül hallótávolon kívül lehetett az öreg, Gyurka kiállt a folyosóra és torkaszakadtából ordítani kezdett:

— Ákos! Hallo Ákos! Hol az ördögbe tekereg! Ákos! ... Ááákos! ... Hallóóó! ... Halló!

S úgy üvöltözött vagy öt percig. A folyosóra nyíló háló- és vendégszobák népe persze rögtön felébredt erre a pokoli üvöltözésre. Mikor meg nem

akart szünni, egymásután kapkodták magukra a ruhadarabokat és rontottak ki a folyosóra. Szinte egyszerre. Legelől persze Marci bácsi:

— Mit ordítasz, te átkozott fattyú! Nem megmondtam, hogy csöndben kotródj ki!

Bocsásson meg Marci bácsi, de már elfogyott a türelmem. Képzeld, itt ülök már félórája, várok, várok, didergek és nem tudom meginni a teámat!

— Hogy-Hogy? Miért?

— Mert az a gyalázatos Ákos nem hozott cukorfogót. Már pedig — szavalja Gyurka hősi pózban — „egy dzsentlemén” inkább meghal, de nem nyúl kokakához cukorfogó nélkül. Viszont én még meghalni se akartam ...

— Pffzzó! ... pukkadtt ki a nevetés valakiből ott hátul. Mintha Marika lenne. A következő pillanatban azonban kórusban csattant fel a nevetés. S ez Marci bácsi pofonra induló kezét is kedélyes barackká szelidíti Gyurka fejebűbján:

— Te csirkefogó! Sohse lesz belőled „dzsentlemén”, de nem baj, csak eszed legyen! No,

eredj Isten hírvél! — s amit nem tett tizenhét év óta, magához ölelte, megcsókolta Gyurka rózsáspiros képét.

Két év múlva bontották fel Marci bácsi végrendeletét s abból Gyurka neve került elő egyetlen örökös képen. Így szedte ki Gyurka az összes cukrot „cukorfogó nélkül”.

A purgatórium.

Jancsi a római temetkezés formáiról beszél közben megjegyzi, hogy Debrecenben is van olyan hely, ahol a halottakat elégetik és ennek a neve: purgatórium (krematórium).

Mayerik Károly, Bcsaba.

HÁZI ÁHÍTAT

Énekeljünk: 207 213, 426, 465 463. (Dunántúli Ker. Énekeskönyv.)

Kegyelem irgalmasság és békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól. Ámen.

Olvassuk el a következő szentírási igéket:

1.) Apr. 12—18. Kolossébeliekhez 2:16—23. v. Magyarázatul idézem az Ágostai Hitvallás (ÁH) XXVI. cikkét. Címe: Az ételek megkülönböztetéséről. S rövidítve így hangzik: „Közmegegyződés volt, hogy az ételek között való különbségtéves és hasonló emberi hagyományok betartása olyan hasznos cselekedetek, melyekkel az ember kiérdemelheti a kegyelmet és eleget tehet bűneiért. Az emberi hagyományok felől táplált ezen hiedelem az egyházra sokféle káros következménnyel járt. Először: elhomályosult a kegyelemről és a hit által való megigazulásról szóló tanítás. Másodszor: ezek az emberi hagyományok elhomályosították Isten parancsolatait, mert azokat a hagyományokat sokkal többre becsülték, semmint Isten parancsolatait. Harmadszor: azok az emberi hagyományok nagy veszedelemmel jártak az ember lelkiismeretére, mivel minden hagyományt betartani lehetetlen volt s az emberek mégis azt gondolták, hogy a hagyomány emberi parancsolatainak betartása a kegyességnek szükségképpeni követelése.

Ezért mi azt tanítjuk, hogy az emberi hagyományok parancsolatainak a betartásával nem lehetséges a kegyelmet kiérdemelnünk vagy megigazulnunk. Azért nem is szabad azt gondolni, hogy a hagyomány betartására szolgáló efféle cselekedetek a kegyesség követelményei.

Ellenfeleink erre azzal az ellenvetéssel élnek, hogy a mieink tiltják az önfegyelmézést és a test öldöklését. Ámde egészen mást találunk a mieink irataiban. Ők ugyanis sohasem feledkeztek meg tanításaikban a keresztviseletről, arról, hogy a keresztyén embernek el kell tűnie a szenvedéseket. Az az igazi, komoly és képmutatás nélkül való önsanyargatás: különféle szenvedésekkel megpróbáltatni és megfeszítettetni a Krisztussal.

Tanítják azonfelül azt is, hogy minden keresztyén ember kötelessége, hogy testi önfegyelmézéssel vagy testi gyakorlatokkal és munkákkal úgy gyakorolja és tartsa féken ön-

magát, hogy a bőség vagy tétlenség bűnre ne ingerelje, — nem, hogy azokkal a gyakorlatokkal kiérdemeljük a kegyelmet vagy eleget tegyünk bűneinkért. És ezt a testi önfegyelmézést mindenkor nagyon komolyan kell venni. nemcsak egyes megszabott napokon. Nem ítéli el tehát magát a böjtöt sem, hanem csupán a hagyomány azon rendelkezéseit, amelyek bizonyos napokat, bizonyos ételeket szabnak meg a lelkiismeret veszedelmére, mintha olyatén cselekedetek szükséges kellékei volnának a kegyességnek.

Mindamellettt megtartják nálunk a hagyomány legtöbb rendelkezését, mely arra való, hogy az egyházban a dolgok rendesen folyjanak, — így a szentleckék rendjét a misében, valamint a főnnepeket. De emellett figyelmeztetik az embereket, hogy az ilyen hagyománytisztelet nem igazít meg Isten előtt és hogy ha valaki az ilyen dolgokat boitrányokozás nélkül elmulasztja, azt nem szabad bünszámba venni.

Mindebből világos 1., hogy mi nem tartjuk helyesnek az ételek megkülönböztetését, stb. Ebben teljes az összhang az ÁH és Pál között. Csak az indoklásban van látszólag különbség. Az ÁH azért tartja elvetendőnek ezeket a rendelkezéseket, mert a kegyelem kiérdemlésére szolgálnak. Pál pedig azzal a megokolással veti el őket, hogy mi meghaltunk a Krisztussal s ezért megszabadultunk az efféle rendelkezéstől. Még sincs e két megokolás ellentétben egymással, inkább kiegészítik egymást, mivel épp azért szükségtelen, hogy ilyen módon eleget tegyünk bűneinkért, mert meghaltunk a Krisztussal s így már ingyen elnyertük a kegyelmet. 2. Az is világos, hogy Pál itt nem szól arról, amiről az ÁH beszél, t. i., hogy azért mi evangélikusok is böjtölünk és megtartjuk az ünnepeket, stb. Ne gondoljátok, hogy ezzel az ÁH többet akar tudni Pálnál és szigorúbb akar lenni az Istennél. Csak meg akar óvni attól, hogy mi esetleg a másik végletbe essünk, mint amibe a kolossébeliek estek, és minden rendet felrúgjunk és minden testi fegyelme-

zést, amire az ételek megkülönböztetése részben szolgált, elvessünk. Ezért eszünkbe juttatja ezeknél az ígéknel azokat a helyeket, amelyek szigorú önfegyelmezést parancsolnak azok számára is, akik meghaltak a Krisztussal s így megszabadultak az ételek megkülönböztetésétől. Pl. Mát. 17:21., I. Kor. 9:27.

Ezzel Pál lényegében a kolossébeliek minden tevélygését megcáfolta. Már múltkor hëbizonyította, hogy Krisztus feljebbvaló mindeneknél. Most pedig azt mutatta ki, hogy helytelen különbséget tenni az ételek, italok, ünnepek között és kínozni a testet. A következókben most már az igazi és helyes keresztyén életre ad felvilágosításokat és utasításokat.

2) Apr. 19—25. Kolossébleiekhez 3:1—4. v. Mi nemcsak meghaltunk a Krisztussal, hanem fel is támadtunk Ó vele. S Pál apostol most azt fejt ki, hogy mi a következménye annak, ha meg is haltunk és fel is támadtunk a Krisztussal.

Természetes ésszel az ember arra gondolna, hogy ez a földről való elköltözést jelenti, mert aki meghal, eltávozik a földön élők sorából és aki feltámad, az vagy a mennybe, vagy a pokolba kerül, de semmiképpen sem tér vissza a földre. Az apostol azonban itt nem erre a halálra és feltámadásra gondol. A halál itt a keresztséggel azonos, és a feltámadás a hívó keresztyén élettel. Így a Krisztussal való meghalás és feltámadás nem jelentheti a földtől való elszakadást.

És mégis van valami ehez hasonló ebben a halálban és feltámadásban is. Igaz, a földön maradunk és élünk továbbra is, mindaddig, míg el nem jön az igazi halál és feltámadás, de nem a földieket keressük, hanem az odafelvalókat, és nem a földiekkel törödünk, hanem az odafelvalókkal. Tehát úgy féllábbal már kívül állunk a világon és testünk-lelkünk súlypontja már azon a lábunkon van, amely a mennybe hágott. És szívesen hozzákapnánk már ehez azt a másikat is, amely még a földön áll, de még várnunk kell addig, míg Krisztus, a mi életünk megjelen, és akkor majd mi is, Ó vele együtt megjelenünk dicsőségben.

Szükséges, hogy ez a keresztyén világkép, világnézet és gondolkozás jól a lelketekbe véssék. Mert mostánság igen sokat panaszkodhatunk a miatt, hogy az egész keresztyénség szekularizálódott (=elvilágiasodott), vagyis nem törődik az odafelvalókkal, az Istennel,

Krisztussal, a Szentlélek munkája alól kivonja magát, mert csak a földiek érdeklik, a pénz, a vagyon, a siker, a hódítás, stb. Vizsgálj meg jól az életedet, hogy nem vagy-e te is elvilágiasodott keresztyén. Állapítsd meg magadról, hogy mi az a földi dolog, ami nem engedi, hogy az odafelvalókat keresd és sietve küszöböld ki az életedből.

3) Apr. 26—máj. 2. Kolossébeliekhez 3:5—9. v. Pál itt kiegészíti az előbb mondottakat. Az imént még csak arról szólt, hogy keressétek az odafelvalókat s azokkal törődjétek, de nem árulta el, hogy miként viselkedjünk a földiekkel szemben. Most azonban már erre tér rá. S szavaiból mindjárt megérthetjük, hogy a keresztyén ember, bár féllábbával a világon kívül áll, mert az odafelvalókkal törődik és nem a földiekkel, mégsem fordít egyszerűen hátat a világnak, ellenkezőleg hadat indít a gonoszság ellen. S milyen hadat! Ez a harc örökös küzdelem, mert nem mások ellen irányul, hanem önmagam ellen. Az Isten fiainak a serege olyan különös had, amely nem egy szemben álló ellenség ellen intéz rohamokat, nem is egymás ellen von kardot, mint valami meghasonlott és felbomlott sereg, hanem kiki önmaga ellen harcol. És ha egyik a másiknak segít, abban segít, hogy a másik könnyebben arathasson diadalt maga felett. — S ez a harc véres és kemény küzdelem. Nem valami tapintatoskodó blokádháború, amellyel ki akarjuk éheztetni a bennünk lakó ellenséget, úgy, hogy mindig kisebb-kisebb adagot juttatunk neki az élelemből, míg azután végül semmit se kap, mint amikor valaki lassan akar leszokni az ivásról, vagy a neki ártalmas dohányzásról. Ez a küzdelem megrázkódtató és nehéz, véres kizitus. Különbö megelégedne az apostol azzal, hogy „vessétek el magatoktól a haragot, stb.” s nem használná az ölés szavát. De ő ezzel kezdi: „Oldóköljétek meg azért a ti földi tagjaitokat, stb.” S hogy mily kegyetlen kiirtására gondol a bünöknek, megláthatjuk, ha számba vesszük, hogy a régi és a mai háborúskodás között nagy különbség van. Többek között ma meglégszenek a legyőzött ellenség leigyevezésével, gazdasági leigázásával, esetleg az országot csonkítják meg, de a lakoságot nem irtják ki. Régen a római császárok vagy Dzsingiz kán idejében azonban a letiport ország lakosai közül talán csak az asszonyokat hagyták életben, vagy még őket is kiirtották.

Pál apostol, amikor a földi tagjaink, vagyis a bűneink elleni küzdelemre buzdít fel bennünket, akkor ebben a régi harcmodorban végre-hajtott küzdelemre gondol: nincs kegyelem semminek, nemcsak a főcinkosokat: a nagy bűnöket kell kiirtanunk magunkból, hanem ezek ártatlannak tetsző asszonyait és gyermekeit is: a kicsi s talán kedves, mosolygós, hízelgő és jóleső bűnöket is.

Mire ezeket a sorokat olvasod, lehet, hogy megindul a nagy tavaszi és nyári támadás a szovjet ellen. Indítsd meg te is a nagy támadást a bűneid ellen!

4.) Máj. 3—9. Kolossébeliekhez 3:10—14. v. Földi tagjainknak, egész ó-emberünknek megöklölése nem a végső cél, csak egy közbeeső állomás. Mert Isten végső célja az, hogy mi új emberré legyünk! És minél inkább lerontottuk már magunkban az ó-embert, annál sürgetőbben bíztat bennünket az Isten, hogy öltözzük fel az újat.

S milyen legyen ez az új ember?

Pál apostol lerajzolja nekünk egész pontosan, hogy jól megismerjük s megláthassuk, hogy tőle miben különbözünk. Először is nagy általánosságban annyit mond, hogy az új ember a Jézus Krisztus ábrázatára újjáformált ember. S mivel Jézus Krisztus, amint ezt korábban mondotta, a láthatatlan Istennek a képe, azt is mondhatjuk, hogy az új ember az Isten képére újjáteremtett ember. De ezzel még igen keveset tudunk, mert alig van vitásabb fogalom az Isten képénél (imago Dei), mivel mibenlétéről különféleképpen vélekednek az egyházak és az emberek. Éppen ezért Pál apostol nem elégszik meg az új ember arcának, lelki képének csak ilyen általános körvonalazásával, hanem róla részletes lelki rajzot ad. Azt mondja: a Krisztus ábrázatára, Isten képére újjáteremtett ember könyörületes szívű és jószágos, alázatos, szelíd és hosszútűrő, képes elszenvedni a másikat és kész megbocsátani bárkinek, miképpen a Krisztus is megbocsátott. S ezután, mintha megbánta volna, hogy ennyire a részletekbe ment s attól félne, hogy a sok fától majd nem látjuk az erdőt, hirtelen egyetlen tulajdonságba foglalja össze az új ember lelki sajátosságait s azt írja: az új embert mindennekfelett jellemzi a szeretet. S ezzel a munkát erre a hétre be is fejezi.

Azt hiszem, mindnyájan megegyezünk abban, hogy még nagyon kevés ilyen új ember-

rel találkoztunk az életben. De éppen ezért sürget minket az apostol, hogy mi ilyen emberek legyünk. Bár a rajzot az új emberről még nem fejezte be, azért már közben is mindig arra sürget, hogy „öltözzétek fel, öltözzétek fel” ezt is, azt is. Ki tudna ennyi sürgetésnek ellenállni?

5.) Máj. 10—16. Kolossébeliekhez 3:15—17. v. Pál ezekben a versekben végleg befejezi az új ember képének a megrajzolását. Az előző részben már megfestette az új ember lelki arcát, most pedig azt mutatja meg, hogy milyen a szíve, a beszéde és a cselekedete.

A szíve Isten békeességével és hálával van tele. S szívének teljességéből szól a szája. Beszéde a Krisztus beszéde, mert minden szavával az Istent áldja. Káromló szó nem hagyja el az ajkát, de annál több zsoltár és dicséret és ének buzog fel a szíve mélyéről. Ezt nem úgy kell értenünk, hogy kegyes frázisokkal köpködi tele maga körül a világot, mert az ilyesmi szörnyen utálatos, még akkor is, mikor szívből fakad, legtöbbször pedig csak maszlag és máz, amely mögött egy álnok szív és bűnös lélek lapul meg. Hanem úgy kell ezt értenünk, amint Luther magyarázza a 2. és 3. parancsolatot, hogy az Isten nevével nem élünk vissza, vele nem átkozódunk, nem esküdözünk, nem igézünk, nem hazudunk, se nem csalunk, hanem őt minden szükségünkben segítségül hívjuk, imádjuk és hálaadással dicsőítjük; Igéjét és annak hirdetését meg nem vetjük, hanem szentnek tartjuk, örömet hallgatjuk és tanuljuk. Ilyen a szíve és ilyen a beszéde az Isten képére újjáteremtett új embernek: háladatos. És ilyen a cselekedete, az élete is. Mert mindent, amit csak cselekszik szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekszik, hálát adván az Istennek és Atyának Ő általa.

Egy régi mese szerint az erények közül csak kettő hiányzik a földön: a szeretet és a hála. Egy másik mese szerint pedig az erények lakomáján csak kettő nem ismerte egymást, mert még sohasem találkoztak az életben s ott a lakomán kellett egymásnak bemutatkozniok: a szeretet és a hála. Miért van ez? Mert csupa bűnös ó-emberrel van tele a világ. Ezért is szükséges, hogy megújuljunk, mert az új emberek életének, amint ezt Pál apostol az elmúlt és a mostani héten megmutatta, két fő jellemvonása éppen a földről annyira hiányzó szeretet és hála.

Imádkozzunk:

Könyörgünk hozzád Úr Jézus veled együtt mi is, itt hitben, odafent látásban, itt rejtve, odaát szemtől-szembe.

Jól tudjuk Uram, most még el van rejtve a mi életünk Istenben, de majd ha eljössz, mi is megjelenünk veled a dicsőségben. Addig pedig növeld szívünkben békességedet, melyet sírodból hoztál magaddal. Áldj meg minket kegyelmeddel. Szentlelked bátorításával, add az új életet nekünk, az igazság örömét, a szabadság nyugalmát, testünk tisztaságát és lelkünk üdvösségét. Ha pedig eljön ítéleted napja, hadd legyen az nekünk boldog husvétta, hogy feltámadásod erejével mi életre keltjük és örök üdvösségre jussunk. Ámen. (vitéz Virág Jenő-Schimmer.)

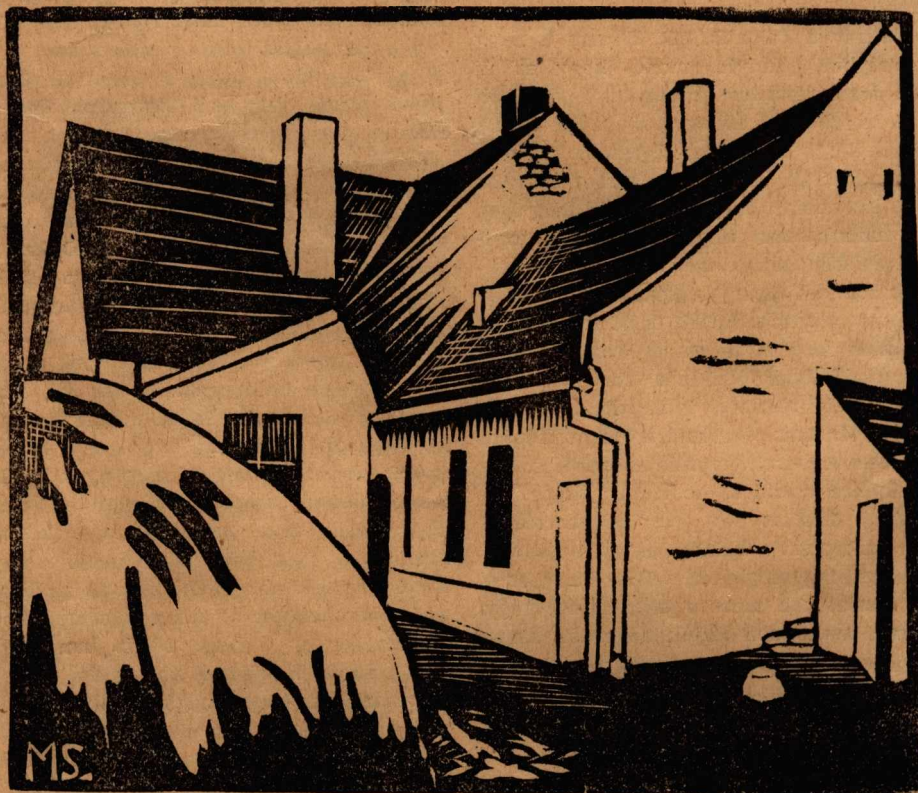
Önálló imádság.

Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy...

Énekeljünk:

Dicsőség mennyben Istennek... (Dunántúli Ker. Énekeskönyv 1. ének.)

Grünvalszky Károly.

Falusi udvar.

Móritz S. linoleumja.

A kétezeréves Livius

Nemrégén ünnepelte a művelt világ Horatius születésének 2000 éves fordulóját. Most a római történetírás egyik legismertebb mesterének jubileuma van: 2000 éve született *Titus Livius*. A hagyományokat tisztelő Róma a mostani nagy háború kellős közepén is gondolt erre a fontos eseményre. Ezt az évet nagy fiának szenteli.

A felsősztályos gimnázisták olvasnak Livius műveiből. A Pataviumban született író korán Rómába jutott, s mivel már a szónoklás nem érvényesült úgy az állami életben, mint az előbbi korokban, irányként az iskolákba jutott s ott gyakorolt nagy hatást a költők és írók fejlődésére. Így Liviusra is. S ha belőle történetíró lett is, szónoklatok teszik széppé az előadását.

S ha a felsős gimnázisták tudatosan ismerkednek meg vele, a kezdő latinok, a kis gimnázisták is az ő műveiből olvasnak, mikor Róma alapításának és történelmének eseményeit tanulják. Belőle, az ő nagy művéből vették tankönyveink olvasmányaink anyagát. Ez a mű a város, Róma alapításától, tehát Kr. e. 753-tól egészen Augusztus koráig, tehát majdnem Krisztus urunk születéséig tárgyalja Róma egész történelmét. Hatalmas alkotás, mely 142 könyvből állott, de csak részletei maradtak meg az utókor számára. A fennmaradt részekben a már említett őstörténet van meg; különösen érdekes azonban a második pún háborút tárgyaló rész, melyben hatalmasan kiemelkedik, életteli telik meg Hannibálnak alakja. Ez a XXI. könyv, s ennek előszavában összehasonlítja az író az élet-halálharcot vívó két népet, s a harc főmozgatóját a gyűlöletben látja. Meg-

nyilvánul Livius művében az istenek segítségébe vetett hit is, az a hit, mely mindig meg volt az igaz római férfiakban, meg van ma is az olasz vezetőkben, kik hazájuk sorsát intézik. Ez a vezérgondolat t. i., hogy az istenek állanak Róma oldalán, végigvonul az egész nagy művön épúgy, mint Vergilius eposzán, az Aeneisen. Hiszen a kettő egyet tanít a római ifjúnak: az istenek adták szent hazájukat, ezért kell élnie-halnia.

Ha nemcsak a nyelvet tanuljuk, mikor latinul tanulunk, hanem a szellemet is meg akarjuk ismerni, mely örök alkotásából kisugárzik, akkor éreznünk kell, hogy a kétezeréves nemzet örökéletű marad mindaddig, míg a nemes eszméket megőrzi, és míg fiai és leányai azokért készek dolgozni, küzdeni, s ha kell, meghalni is. Így egészen modern lesz a régi Róma nagy írója, egészen időszerű az az irodalom, melyet holt nyelven olvasunk. Holt csak az a nyelv és az a nemzet, mely már kiélte magát, s mely nem lehel életet abba, aki vele foglalkozik. A római sohasem lehet holt, azért, mert hősei most is küzdenek, mert vannak most is Aostai hercegei, kik meghalnak a hazáért, kik együtt szenvednek harcosaikkal, s nem repülnek el a harc színteréről, mihelyt a veszély komoly.

Így emlékezzünk Titus Liviusra ez évben, születésének 2000 éves fordulójakor.

Révai Miklós születése.

Pali barátunk mondta a felelet hevében: „Révai Miklós 17 éves korában született Szentmiklóson, Torontál megyében”.

Farkas János, Bpest.

Sportoljon-e a diák, avagy ne?

II.

Mens sana in corpore sano volt az ókoriak jelszava. Tudták, miért hittek e mondásban. Erős, edzett emberek vittek előre a nemzetet. Ép test kívánta az ép lelket. Az erős szellemű ép léleknek pedig főkéssége volt ép teste. Hogy a régiek mennyire megbecsülték a sportembereket, semmi sem bizonyítja ékebben, mint az, hogy az olimpiai bajnok lakóhelye városfalát részben leöntötték annak jeléül, hogy az a város, amelyiknek ilyen polgára van, nem szorul semmiféle védelemre, mert megvédi őket minden bajtól olimpiai bajnokuk.

Szegény hazánk az elmúlt húsz esztendő alatt teljesen elszigetelve állott az élet viharában. Nem állott jóformán semmi a rendelkezésére arra, hogy észrevétesse magát, bebizonyítsa, hogy különb a többinél, különösen pedig azoknál, akiknek elnyomatását túrni kénytelen. Diplomáciánk igyekezett ezen segíteni, sőt hírverésünk is kivette ebből az általános megismertetni akarásból a részét. Mégis nyugodtan állíthatjuk, legkiválóbb sportembereink révén ismerte meg a nagyvilág leginkább kicsi népünket. Nemcsak hogy megismerte, hanem megtanulta becsülni, tisztelni, sőt — csodálni kicsiny ellenfelét, amelyik nemes, úri küzdelemben szorította maga mögé a még oly hatalmasokat is. Ezekben a külföldi mérkőzéseken megmutatták a magyar sportemberek, milyen erők és értékek rejlenek a magyar fajban. Bebizonyították, hogy ezekkel az értékekkel megfelelően tud élni is, szerényen, nem kihívóan, mégis úgy, hogy minden ellenfél kénytelen kellő tisztelettel viseltetni vele szemben.

Épen a mai időkben láthattuk, milyen nagy szolgálataot tesznek a sportolók hazájuknak. Ugy hiszem, mindenki ámulattal olvassa a szamuráj úszók halhatlan hőstetteit. Ezeket az úszókat olimpiai úszók, a legjobb japán versenyzők oktatták hosszú éveken át. Fáradságos, kitartó munkával adták át kiváló úszni tudásukat, hogy tanítványaik a legnagyobb versenyben, a népek közti nagy küzdelemben, ahol nem babérért, hanem életre-halálra megy a versengés, megállják a helyüket. És az oktatók munkájának meg is lett az eredménye, a tanítványok felülmúlták mestereiket. Olyan dicsőséget szereztek maguknak és hazájuknak, amelyről addig beszélnek, amíg csak a világon ember lesz. A sport tehát itt is a nemzet egyetemének szolgálatába állott, s talán oly hasznára vált, mint még soha a „sport-történelemben”.

Ezekre a sportolókra van szükségünk nekünk, magyaroknak is.

Nézzük csak, mivé válhat egy ember, ha sportol. Tudjuk, aki nagy eredményeket akar elérni, annak bizony kemény munkával kell készülni. A dicsőség egyáltalán nem hull az ember ölébe. Hosszú, kitartó munka, önmegtartóztatás kell ahhoz, hogy valakiből „valami” váljék. Igazi nagy eredményeket csak igazi sportemberek érnek el. Mert ez a kitartó munka edzi a test mellett a lelket is. Valóra válik a mondás: *Mens sana in corpore sano*. A folytonos készületségben, munkában, a kitűzött cél elérésében kifejtett munka szinte teljesen megváltoztatja az embert. Egészen elüt a többitől, a nem sportolóktól... A sportbeli szorgalma, célkitűzése, kitartása ugyanúgy érvé-

nyesül az életben is. Mert teljes ember akar lenni mindenütt, legalább is a megszokott átlagon felülit mutatni. Így eredményes élete nyugodtá, kiegyensúlyozottá teszi. Ha megfigyeljük a sportembereket, láthatjuk, hogy azok legnagyobb része milyen nyugodt, kiegyensúlyozott és derűs életszemlélettel bír. Nincsenek sem testi, sem lelki hibái. A komoly cél elérése nem engedi a kilengéseket, és így teljes önmegtartóztató életet kell élnie. Ha másért nem, ezért is kötelezni kellene a fiatalságot arra, hogy komolyan sportoljon.

De láttuk, milyen nagy haszon is lehet a sportoló az egyetemes nemzet szolgálatában. A mai időkben ilyen kiegyensúlyozott, ép, erős és helytálló tudó fiatalokra van szüksége az erős nemzeteknek. Mert ezek szolgálnak jó példával, és ezek ragadják magukkal a többieket is. Fokozottabban van tehát ezekre a sportolókra szüksége hazánknak. A magyar faj erősödése életszükséglet. Nemcsak nekünk, hanem az egész kontinensnek. Szükség van ezekre az ép egyedekre, mert csak erős embereknek lehetnek megfelelő, az élet viharában helytálló tudó leszármazói.

Sajnos pedig, épen most azt lehet tapasztalni, hogy a fiatalság a sportolás könnyebb részét „üzi”. Figyeli élénk figyelemmel az eseményeket, de csak figyeli, arra nem is gondol, hogy maga is részt kérjen belőle. A szurkolással, azt hiszi, már mindent megtett. Sajnos, a fiatalság mintha elfordult volna az aktív sportolástól. Pedig szükség van minden fiatalra. Nem lehet kérdés: sportoljon-e a diák, vagy nem? Igenis sportoljon! Ez kötelessége. Ezzel tartozik minden ifjú magyar hazájának. Mindenkinek fel kell használnia tehetségét. Akár szellemi, akár testi legyen is az.

Igy azután az egyetemes nemzet is ép testtel és ép lélekkel áll majd az őt megillető helyen, amelyért oly hosszú századokon át hiába küzdött. B. M.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasóinknak. Lapunk e számából elmaradtak a bibliai kérdések és a pontszámok kimutatása. Az utóbbit a következő számunkban pótoljuk.

M. K. A rejtvénymegfejtéssel együtt három verset is kaptam tőled. Sajnos, még nem ütök meg azt a mértéket, hogy közölni lehetne őket.

Cinna. Kis elbeszéléseidet megkaptam. Erdemes a zírással foglalkoznod, ez a munkád is tetszett. Közölni fogom, de légy szíves a nevedet megírni.

P. S. A május számra szánt versedet közlöm. Igyekez minél tömörebben kifejezni magadat, mert a terjengősség nincs hasznára a versnek.

Sasy. Kis cikked nagyon ügyes, csak kár, hogy nincs benne történet. Jó leíró vagy. Még így is közöltem volna, ha előbb érkezik, de a mostani szám már ki volt szedve, a jövő számban pedig már nem lenne időszerű.

DIÁKESETEK

Mivel nézik a görbét?

Számтанórán kérdezi a tanár úr: No, fiam, hogy tudod meg, hogy az „X” tengely mentén merre tolik el a másodfokú egyenletnél a görbe?

— Megnézzük.

— Mivel nézed meg? ~~Negyedik osztályos~~

Valaki tréfából odasúgja: távcsővel. Erre a barátunk is megismétli: Távcsővel.

Csekme Pál, Bpest.

Természetrájrórán.

A mult órán a tintahalakat tanultuk. Pista nem figyelt s a tanár úr lecsapott rá: Miről van szó, Pista?

Barátunknak rémlik valami s kivágja: A halakról.

De a tanár úr tovább érdeklődik: Milyen halakról?

Pista hallgat, mire az előtte ülő jóbarát óvatosan felmutatja a tintásüveget. Pista erre ki is vágja a jó feleletet: Az antracén halakról.

Mayerik Károly, Bcsaba.

Hadijelentések a tanár-diákfrontról

— Valahol Magyarországon. —

Beköszöntött végre reánk a húsvéti ünnep,
Ámde vitéz csapataink tétlenül nem ülnek.
A harcok nem szüneteltek a fronton egészen,
Sőt szép sikereket hoztak egynémelyik részen.
Miként főhadiszállásunk a híreket kapja,
Különösen mozgalmas volt húsvéthétfő napja.
Míg nehezebb egységeink a helyükön álltak,
A hat bés rohamosztagok kitűnően beváltak.
Támadószellemmel voltak egészen eltelve
S modern fegyverekkel viszont állig felszerelve.
Egyik zsebből kifelé a géppisztolyok nyúltak,
A másikon kölnivizes lángszórók lapultak.
Az ellenség támaszpontját rendre kikémlelvén
És az erődvonalakon jó réseket lelvén,
Bekerítő mozdulattal lendültek előbbre
S huj-huj-hajrá kiáltással törtek az erődre.
Át is törték mindegyiket, árkot, bokrot, sáncot,

Vékony deszkakerítést és vastagabb palánkot.
Az ellenség azt sem tudta, hová nézzen s merre,
Jobbra-balra szaladt volna éspedig egyszerre,
Ám amire körülnézett, merre lehet menni,
Teljesen be volt kerítve s nincs menekvés semmi.
Mit tehetett? Harcolt szegény először vitézül,
Ám ereje fogytán, magát csak megadta végül.
Menekülni nem lehetett, legkisebb reménye,
Újabb rohamosztagosok rohantak feléje.
Az eredmény nem kétséges, akárhogy is harcol,
Különben is víz sorog már, hajról, nyakról, arcról.
Rohamistáink nem férnek szinte a bőrükbe,
Mérhetetlen hadizsákmány jutott a kezükbe.
Piros tojás, foszlós kalács, sok más finom holmi,
El is kezdték azon nyomban sietve számolni,
Ám a győzelem nagyságát az mutatja főleg,
A számolás most is tart még és a számok nőnek.

Közli: Telek.

Mák Pista levele

Kedves Szerkesztő Úr!

Mivel megkezdődött már a húsvéti szünet, akad némi időm arra, hogy a tavaly még bennem maradt jó tanácsaimból egyet-mást átnyujtsak szeretett utódaimnak. Hálából azért, hogy akkoriban olyan szorgalmasan hallgattak.

Jelen esetben pl. egy kis grafológiát, azaz írástudományt szeretnék nyújtani, persze ezt sem elavúlt tankönyvek alapján, hanem tiszta gyakorlati alapon. Több ízben előfordul, hogy a diáknak szüksége van valami aláírásra. Teszem fel, alá kell íratni az intézt vagy valami más kevésbé kellemes üzenetet. Mivel többféle szokás divatozik, szeretném megmutatni, mi a leghelyesebb eljárás. Szerintem mindenekelőtt a latin közmondásnak van igaza, hogy sokáig kell fontolgatni azt, amit egyszer kell megtenni. Azaz, nem szabad semmit elhebehurgyáskodni. Tehát a kellemetlen értesítést, amelyre szülői aláírás szükségeltetik, mindenekelőtt mélyen el kell rejteni az asztalfiókba s aztán várni kell, mi lesz? Lehet, hogy végleg elvész onnét, vagy esetleg csak nagytakarításkor kerül napfényre, mikor már nem időszerű. Lehetséges azonban az is, hogy ezek az esetek nem következhettek be, mert az osztályfőnök úrnak idővel eszébe jut és kéri. Mindegy, addig legalább várni kell. A tanár úr harmadízbeni figyelmeztetésére azonban rá kell szánunk magunkat arra, hogy mindent bevallunk szüleinknek, de persze nem azonnal és csak alkalmas pillanatban. Ilyen ritka alkalom pél-

dául, ha a papának kihúzták a főnyereményét, előléptették, vagy jól ütött be a repce-termés stb. De ezzel az elhatározással egy időben körül is kell nézni a rokonságban, hogy a nagybácsik között nincs-e véletlenül olyan, aki nem mint eminens végezte az iskolát, illetve, ezt be is merete már vallani. Vele kell beszélni és mind alanyi, mind tárgyi érvekkel (ahogy a szónoki beszédnél tanultuk) ráhatni, hogy vállalja el ezt a kis feladatot a papa érdekében. Ugyanis nem szeretnők izgatni, különben is tévedés az egész, ki is van már javítva, tehát igazán csak üres formáság. Többnyire vállalni szokták. Ha a rokonságban ilyen megfelelő személy nem akad, csak akkor kell a távolabbi ismerősök, futballkapusok, mozijegyszedők és hasonlók közt tovább kutatni. Azt azonban feleslegesnek tartom, hogy a Nemzeti Színház valamelyik művészeinek autogramját szerezzük meg rá, persze előbb gondosan eltakarva a lényegét. Ezt az osztályfőnök úr sem követeli. Lehet esetleg a mamának is szólni, mivel ő már egyszer, három évvel azelőtt, pártunkat fogta hasonló igazságtalanság alkalmával. Ha a mama nem volna hajlandó, csak ebben a végső esetben szabad arra gondolni, hogy önmagunk ejtsük meg a kérdéses aláírást. Ekkor azonban előbb gondosan tanulmányozni kell a papa írását, többször ki is próbálni, nehogy izgatottságunkban kihagyjunk a névből egy-két betűt, mert az osztályfőnök úr hátha gyanakodni kezd.

Arról nem lehet szó, hogy a papával iras-suk alá, mert akkor megsértenők az iskola régi és tiszteletreméltó hagyományait.

Szerkesztő Urat szeretettel üdvözli

Mák István I. éves joghallg.

DIÁKESET

Napoleon a természettudós.

Földrajzórán a földművelés történetéről van szó. A tanár úr egy figyelmetlen tanulótlól megkérdezi, mi mutatja meg, hogy milyen időben milyen növényeket termeltek. Ennek fogalma sincs róla, de mert a háta mögött véletlenül éppen Napoleonról beszéltek a fiúk, nyugodtan kijelentette: Napoleon.

Európa lakosainak a száma a legújabb hozzávetőleges kimutatás szerint 524 millió. Ebből 14 millióval több a nő, mint a férfi.

A 100 évesek paradicsoma Boliviában, egy 4000 méter magas fennsíkban van, ahol a hőmérő állandóan 36 fokot mutat a fagypont alatt. Itt élnek az aymeras és quechnas indián törzs tagjai és náluk 45%-kal több a százévesek száma, mint például Franciaországban. Főételük növényekből készített leves.

Új bolygót fedezett fel a turkui egyetem csillagászati intézetében dolgozó Oterna tanár. A 15. nagyságcsoportha tartozó égitestet felfedezőjéről nevezték el.

Az első írógépet a német Mitterhoffer Péter vándoriparos, ács és ezermester ez előtt 75 évvel készítette el, fából. Egy Bécsben dolgozó amerikai műszerész egy nyomdással közösen megszerkesztette Mitterhoffer írógépeinek a tökéletesített formáját, amelyet azután a Remington-gyár terjesztett el az egész világon.

A világ legrégebbi üzleti könyvét találták meg a bajor Grünsberg-kastély levéltárában. A kéziratos könyv 1304-ből származik.

Az elsülyedt inka-birodalom ismeretlen városát fedezte fel egy svéd tudós Cuzco perui város közelében. A város, amelynek eddig még nem adtak nevet, a tenger színe fölött 3000 méternyire fekszik és szinte sértetlen állapotban állta ki az időt viharait.

Amerikában most fektetik le **a világ leghosszabb szárazföldi kábelét**, amely a földréz keleti partjait a nyugatival fogja összekötni. A föld színe alatt másfél méter mélységben minden időjárástól védeztelen fog húzódní a vezeték, amely kerek 300 huzalt egyesít magában és a távíró, távbeszélő, távfényképező és rádió forgalom lebonyolítására fog szolgálni.

Budapesten jelenleg 86.760, a környéken pedig 6456 **távbeszélő előfizető** van. A főváros területén 182.3 millió helyi beszélgetést bonyolítottak le az 1941. évben, 25 millióval többet, mint 1940-ben.

Svájci szakértők véleménye szerint 1939-ben **a világ rádiókészülékei** 500 millió kilowattórányi villanyáramot fogyasztottak. A legújabb adatok a háborús viszonyok miatt nem ismeretesek, de föltehető, hogy ez a szám azóta jelentékenyen emelkedett.

Német tudósok rádiócsövekkel megfigyelték **az emberi körmök növekedését**. Megállapították, hogy a körmök óránként átlag kb. 0.002—0.006 mm-t nőnek. Délben és a késő délutáni órkban a növekedés sebessége csaknem megkétszereződik, éjtszaka pedig úgyszólván teljesen szünetel.

Papírosból készit szobrokat egy Schrod Antal nevű bécsi szobrász. Középletek kicsinyített mintáit is előállítja és semmi más anyagot nem használ fel, mint kemény papírost. Műtermének látogatói különösen megcsodálták a Szent István-dóm tökéletesen élethű mását.

A zongorázás megerőltető munka — német életbúvárok nemrégiben tett megfigyelései szerint. A gyakorlott zongorázó óránként átlag 100 kalóriának megfelelő energiát fogyaszt; egy szellemi munkás meg éppenséggel csak tizet.

Junkersdorf berlini tanár, neves életbúvár véleménye szerint **az ember étlen-szomjan** 15—17 napot bír ki.

Ausztrália 7 szövetségi államból áll, amelyeknek Canberra a fővárosa. Területe a szigetvilág területével együtt 8,551.930 négyzetkilóméter, lakosainak a száma (a szigetekkel együtt): 10,175.986.

P. F.

Bartha Pista szerencsége

Irta: Fehér Gábor VI. o. t., Nyíregyháza.

Bartha Pista nyolcadikos diák volt, mégpedig a leghíresebbek közül. Ő volt az osztályban az „elegancia mestere.” Ruhái a legelső szabótól valók, a fehéreműje Budapestről. És a nyakkendői... Ragyogtak a szivárvány minden színében, és volt belőlük 24 darab. Kisportolt, könnyedjárású alakján kétszeresen mutatott minden ruha, úgyhogy mikor Pista barátunk végigment az esti korzón, még a férfiak szeme is megakadt rajta. És mégis, mindezek ellenére Bartha István VIII. oszt. tanuló boldogtalan, szerencsétlen ember volt, és teljességgel sikertelen minden dolgában. Ennek pedig az volt az oka, hogy minden erényével szemben volt egy rettenetes hiányossága. Sohse volt pénze. Élő ember nem emlékezett arra, hogy nála valaha is egy krajcárt látott volna. Pedig az apja, az öreg Bartha Náci bácsi, nagyon is jómódú vidéki földbirtokos volt, aki nem sajnált a fiától semmi jót.

És Pista barátunknak mégse volt soha pénze!

E rejtélyes és siralmas körülménynek pedig egyedül Gelencsér tanár úr volt az oka.

Szegről-végről atyafiak voltak Pistának Gelencsér tanár úrral. Ebből az következett, hogy minden szeptemberben, amikor az öreg Náci bácsi behozta fiát a gimnáziumba, első útjuk egyenesen Gelencsérékhez vezetett. Ott az apa, miután egy liter hegyaljai mellett megbeszéltek a kormány egész kárhazatos és téves politikáját, gavallérosan kivett a pénztárcájából egy százpengőt és odaadta azt Gelencsér komájának:

— Nézzed, Berti, ezt a százpengőt azért adom, hogy ha a kölyöknek valamire szüksége van, ebből adjál neki. Persze csak akkor váltasd fel a százast, ha komolyan kell a pénz.

Gelencsér tanár úrnak villant egyet a szemé, és a lajbizsebbe sülyesztette a százast. És nem vala olyan eset hét esztendő alatt, hogy abból a százasból csak egy krajcárt is kézhez adott volna a diáknak. Betette a pénzt a takaréka, s az év végén száznegy pengőt visszaküldött a komájának, mert négy pengő volt az évi kamat.

Pedig hát jelenleg is égető szükség lett volna a pénzre. Valahová hivatalos volt a fiatalúr, ahová már régen szeretett volna bejutni, mert tetszett neki a házikisasszony. Most megkapta a régenvárt meghívást. Pokoli kínokat állott ki. Mert hiába hogy meg volt mindene, érezte, hogy pénz nélkül nem mehet el, hiszen még a kapupénzt sem tudja kifizetni.

— A vén Gelencsér nem ad pénzt könnyen — morfondírozott magában. Kölcsön se kapok senkitől. Táviratozni is késő, hogy otthonról küldjenek. Bármi lesz is, meg kell próbálni a vén Gelencsért. Igenám, de hogy?

Két óra hosszáig törte a fejét az ágyon. Akkor belátta, hogy nincs menekvés. Átment a szomszédba, Nagy Gyuszi barátjához. És, amint belépett, megbotlott egy pár piszkos, rongyos cipőben. E pillanatban megszületett a megváltó ötlet:

— Te Gyuszi, kié ez a fertelmes, ócska cipő?

— Az enyém.

— Nem adnád ezeket nekem kölcsön holnapra?

— Minek neked?

— Az téged ne érdekeljen, csak add ide!

— Bánom is én, vigyed — volt a válasz.

Pista alig tudott aludni az örömtől. Másnap a Gyuszi lyukas cipőjében elment Gelencsérékhez és savanyú képpel így szólt a professzor úrhoz:

— Tessék nézni, tanár úr, milyen szörnyű lyukas a cipóm. Tessék adni öt pengőt, hogy megfoldoztassam, mert a lábam ujja már kint van belőle.

A terv jó volt, csak az volt benne a hiba, hogy átlagemberre volt kiszámítva. Pedig az öreg Gelencsér nem volt átlag.

Egy pillanatra kiült arcára a sanda gyanú, aztán így szólt:

— Nem! Öt pengő, az sok. Van nekem egy olcsó csizmadiám, az estére négyért is megcsinálja. Addig te ittmaradsz. Na, húzd csak le a bakancsokat, már viheti is őket a cseléd.

Pista olyan volt, mintha fejbevágták volna egy keresetlen löccsel. Lehúzta és átadta a cipőket. Az öreg pedig kinyitotta egy udvari szoba ajtaját.

— Eredj ide be és várjál. Estére kész lesz — szólt, és kívülről bezárta az ajtót.

A fogoly az órájára nézett. Fél kettő. Ötre ott kellene lennie. A szoba nyitott ablaka felé ment, mintha onnan várta volna a szabadítást.

A szabadulás valóban onnan is jött. Amint hősünk kinézett az ablakán, megpillantotta Tóth Erzsikét, az özvegy tiszteletesnének a leányát.

— Hát maga hol jár itt, Erzsike? Hogy kerül maga ide?

— Úgy, hogy itt lakunk már harmadik esztendeje.

— Jaj, azt hiszem, a jó Isten küldte magát ide segítségül. Segítsen rajtam kérem!

— Szívesen, csak mondja meg, mi baja — szólt mosolyogva a leány.

Pista elpanaszolta minden baját. A leány eleinte kacagott, aztán elkomorlyodva hallgatta. Végre megszólalt:

— Figyeljen ide! Én most segítek magán, pedig nem érdemli meg — tette hozzá könnyű pirulással. — Akad itt nálunk egy

pár rossz cipő, ezt elhozom magának. Abban elmegey hazáig s akkor nyert ügye van.

— Igen, igen — kapott a szalmaszálon Pista — kérem, hozza el.

A leány elfutott, s egy perc múlva már vissza is jött. Kezében volt a cipő és még valami.

— Itt a cipő! Itt pedig van egy pengő! Vegyen rajta magának egy tiszta gallért — szólt, miközben vizsga szemmel nézte a diák gallérját.

Pista felhúzta a cipőt, zsebrevágta a pénzt, és elindult. Arra nem is gondolt nagy igyekezetében, hogy mi lesz, ha az öreg Gelencsér hazajön és őt nem találja otthon. Pedig még ennél is borzasztóbb dolog történt:

Mikor ugyanis István barátunk most már a saját cipőjében eljött hazulról, rögtön a Faragó-üzlet felé indult. Ott vett egy gallért, aztán nyugodt előkelőséggel kilépett az üzletből. De majd elájult, amikor éppen szembe találta magát az öreg Gelencsérrel.

Pista szaladt volna vissza a boltba, de már nem lehetett. A vén Gelencsér kézenfogta, úgy hurcolta magával, miközben morfondírozott:

— Tudtam én, hogy csak a pénz kell neked! Nagyon sietős a dolgod, barátocskám! Gyere csak hozzánk egy kicsit, hadd próbáljuk fel a megfoltozott cipőidet.

A többire már kár is vesztegetni a szót. A vén Gelencsér kilencig fogva tartotta Istvánt és csak féltiz körül engedte haza. Ennek szomorú következménye az lett, hogy másnap a uzsonnát adó leány nem is fogadta a Pista köszöntését. A szerelmes gavallér egy ideig kétségbeesésnek adta magát, de aztán idővel megnyugodott. Ennek főoka az volt, hogy szerelmi csalódásáért Tóth Erzsikénél kárpótolta magát, mégpedig olyan sikerrel, hogy az új ismeretségből néhány év múlva házasság lett.

Irgyelték a nyíregyházi fiatalemberek Pistát, ami érthető is, mert igen szép és kedves felesége volt. De a lányok is irgyelték Erzsikét, ami szintén érthető. Mert mégis csak ügyesség és szerencse kell ahhoz, hogy a mai kérésekben szűk világban egy eladó leány egy pengőért olyan derék férjet szerezzen magának, mint a mi Pista barátunk.

A kereszt árnyékában

Nehéz volt a kereszt, mely válladat nyomta,
Gyöngé tested uram a porba tiporta.
Mégis vinned kellett, fel a Golgotára,
Ott felfeszítettek durva keresztfára.

A két lator közé kerültél Te, a tiszta,
S míg ajkad a szennyes ecetvizet issza,
Gúnyolódik a nép, nevedet mocskolja,
S nincs, aki védene, nincs, aki pártolna!

Bűnös ez a világ, nem látja a Szépet,
Tévúton vezetve kárhozatba téved.
Es ha egy igaz a védelmére támad:
Újabb hordozója lesz a keresztfának.

Uram, kérlek Téged, miként Krisztus kére,
Ne folyassál több vért népednek nevére!
Bocsásd meg vétkeik, hiszen amit tesznek,
Oktalan az, mert ész nélkül cselekesznek.

Uram, Jézus Krisztus, lábad elé hullok,
Ártatlan véredtől én is megtisztulok.
Szent vagy Te, mert vétkem ingyen meg-
[bocsátod,
Legyen a Te neved mindörökre áldott!

Nyilas Kornélia.

Kis félreértés

A nagy-nagy titkok —
Néha oly egyszerűek...
Keresel magas, komor vaskaput,
Rejtélyes, titkos zárral...
Keresel falat, melyen át
Csak a repülő madár szárnyal...
Keresel határt, amelyet
Lángot okádó sárkány őriz...
Keresel varázspalotát,
Hol vészbe ezer útvesztő visz...
Keresel iszonyú csatát,
Melyet megvívsz az óriással,
Hogyha nem enged a hídon
Oda túl, oda által...
Keresed mind, ami nehéz,
Belekerül sok harcba, vérbe, —
Ő, pedig olyan egyszerű...

De hogyan is nem vetted észre?
Egy keskeny ösvény fut amott...
Bokor hajlik rá lombos ággal...
Csak végig kell még rajta menned,
Az Isten ujját kell követned —
És szemben állasz
— Amit ottan meg nem találtál —
A nagy titokkal... a csodával...

Nagy Margit

Tavaszi szántás.

Kékesi L. linoleumja.

Megkezdődött a tanítás. Az ötös szövetség tovább folytatta közös munkáját, Buttler tanította a Pándy fiút és meg volt vele elégedve.

Egyébként a kis Pándy Miklós tisztességtudóan felkereste az özvegyet, elmondta, hogy tiszteletet hozott hazulról. Kezet csókolt, mikor elkészült, az özvegy észrevette, hogy a gyerek megállt és csodálkozva nézett föl rá.

— Mi az, kis fiam? — kérdezte az asszony.

— A néni sokkal soványabb, mint mikor eljött. Az arca is sárga.

— Öregszem, fiam. Ezt senkise kerülheti ki.

— Tessék orvoshoz menni.

— Nincsen nekem semmi bajom. Majd ha beleszokom ebbe az új életbe egészen, jó lesz minden.

— Kezeit csókolom. Jó egészséget kívánok!

Ezzel elment. Mikor Sándor hazajött, anyja elmondta, milyen kedves fiú Pándy Miklós. De arról nem szólt, hogy soványnak és sápadtnak látta.

Sándor lelkét a hatodikban nagyon megfogták a görög költők. Nemcsak az egyszerű lendületű nemes világ, hanem tanárjának lelkesedése is, akit teljesen áthatott az antik lélek varázsa.

A tisztán emberi lendület legmagasabb foka volt ez a görögség. Ami tökéletességet az ember önmagából ki-termelhet, az itt nemes fénnel ragyo-

gott. Sándor rabja lett a görög anthológiának. Beszélgetés közben elmondta ezt Imrének is. A fiú egyszer-kétszer elhallgatta, aztán kipattant belőle a kérés:

— Tanítson meg engem is görögül.

— Ráérek vele. Jövőre úgy is megtanulod.

— De én hamarabb szeretném olvasni azokat a szép verseket.

— Majd lefordítom.

— Hát amint fordítja, azzal a nyelvet is akarom tanulni.

Volt rá idejük, hozzáfogtak a görög tanuláshoz. Nem a nyelvtanon kezdtek, hanem, amint fordítottak egy-egy verset, abból tanult Imre szavakat, nyelvtant, aztán könyv nélkül megtanulta az egész verset. Egpár hónap múlva már egészen könnyen ment a görög versek olvasása. Oktató és tanítvány belemelegedtek ebbe.

— Az ötödikben már nem is lesz mit tanulnom a görögből.

— De lesz. Mert a nyelvtant még alaposabban meg kell tanulnod, mert olvasás közben nem fordult elő minden nyelvtani alak, de bizonyosan könnyebben bánsz el velük, mint azok, akik soha hírét se hallották a görög betűnek. Egyébként is, úgy látszik, jó tehetséged van nyelvtanulásra. Ha a görögben megszilárdultunk, tavaszra majd belekukkantunk valami más nyelvbe.

A fiú szeme felragyogott:

— Mi következik?

— Fontoljuk meg, mi lenne jobb? Az olasz-e, vagy az angol? Az angol könnyebb volna, mert a nyelvtana egyszerű, hiszen jóformán nincs se deklinációja, se konjugációja. De itt az a bökkenő, hogy a kiejtést kell jól megtanulni. Ebben pedig én sem segíhetek, mert magam se tudok angolul.

— Akkor az olasz!

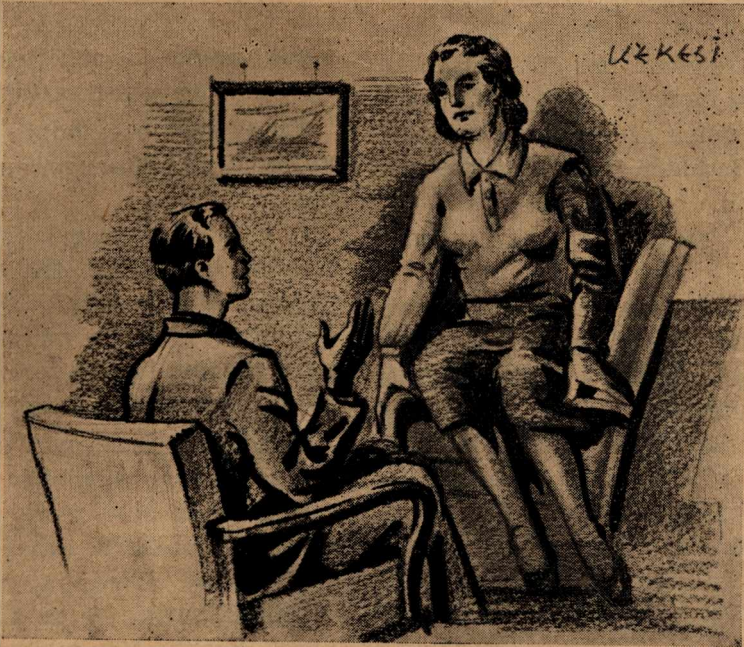
Bobayné már első nap félrevonta Sándort:

— Sándor fiam, édesanyádnak valami baja van. Lesoványodott, sápadt. Nem jár levegőre?

— Minden nap jár. Hetenkint kétszer-háromszor nagyokat sétálunk, ha az időjárás engedi.

— Nem kérdeztek orvost?

— Nem találta semmi baját. De én

A lelke beteg — mondta Sándor.

— Ezt már meg lehet könyvből is tanulni és a latin tudás nagy segítség.

Imre örült ennek a tervnek. Először úgy volt, hogy megírja haza, mennyit tanult görögül, meg hogy tavasszal olaszul tanulnak, de aztán meglepetésnek szánta karácsonyra, ha hazamegy.

A karácsonyi szünetet Sándor és édesanyja megint Bobayéknál töltötték. Mintha második otthonukba értek volna, úgy érezték magukat a barátságos lakásban.

tudom, mi a baja és azon nem lehet segíteni.

— Ugyan mondd, mi az?

— A lelke beteg. Gondolatban ott jár abban a gazdag úri házban, ahol felnövekedett. Ahol mindene megvolt és gondtalanul élt. Aztán, mikor férjhez ment, valósággal bőség vette körül.

— Amilyen szerény természet, nem sokat kívánhatott a maga számára.

— Nem is az öli a lelkét, hogy nem kocsikázhat kényelmes batárban és nem járhat drága prémes bundában, hanem

azzal gyötri magát, hogy ő az oka annak, hogy vagyunk elveszett és hogy ezzel engemet tett szerencsétlenné.

— De láthatja, hogy így is szépen megy előre.

— Talán szebben, mintha gazdag volnék, — nevetett Sándor.

— Hát bizony ez ellen nehéz tenni valamit. Azt mondanám, hagyd itt nálunk egypár hónapra. Felhízlaljuk. De tudom, hogy nem hagy egyedül.

— Nagyon köszönöm jóindulatát. De bizony nem hagy el. Pedig Sopronban egészen jó volna az ellátásom az alumneumban. Barátaim is odajárnak és nem halnak éhen.

— Majd meglátjuk, rá tudom-e venni.

Vacsoránál kedves, derült volt a hangulat. Bobay Kálmánnak is jó kedve volt. Borral kínálta a fiúkat. Sándor zavartan utasította vissza, hogy köszöni, nem kér. Nem iszik.

Imre is rátette kezét poharára és megszólalt görögül:

— Ariszton men hüdor.

Bobay meghökkent:

— Hát téged mi lelt, hogy görögül beszélsz?

— Megtanultam.

— Ezt az egy mondást, mint valami szajkó?

— Tudok egyebet is.

Ezzel elmondta lelkesen Gyrtus egyik harci dalát.

Az apa csodálkozása egyre nőtt. Néma csendben hallgatták az asztalnál ülők. Amikor befejezte, Bobay Sándorhoz fordult:

— Tönkre teszed nekünk a fiúkat, hogy így agyontömöd tudománnyal.

— Nem árt az az étel, amit jóízűen eszik meg az ember — felelt Sándor. —

Imrének annyi felesleges ideje van iskolai leckéje mellett, hogy csak hasznára válik, ha okos dolgot tanul. Különben is Németországban már a harmadik osztályban tanulják a görögöt. Imre pedig már a negyedikbe jár.

— Hát aztán valami hottentotta nyelvet ne taníts meg neki.

Imre közbeszólt:

— Tavasszal olaszul tanulunk.

— Na ezt már nem bánom. Aztán, ha jól megtanuljátok, egy-két esztendő múlva lemehtek mindketten egypár hétre Olaszországba.

Ezen aztán megindult a vitatkozás, mi mindent kell megnézni Olaszországban.

A karácsonyi szünet ebben az évben minden baj nélkül telt el. Meg-meg-émlékeztek a tavalyi meghúlésról, de már csak a derűje maradt meg a tavalyi bajnak. Milyen jó is az, ha a régi bánat megszépül a visszaemlékezésben!

Bobayné a maga okos asszony eszével megtalálta a módját annak, hogy az özvegyet lassankint megbarátkoztassa a gondolattal, maradjon egy darabig náluk. Pihenje ki magát.

Sikerült neki. De az anya aggódott, hogy fiának fáj majd, ha egyedül hagyja. Megvizsgálgatózott, mikor látta, hogy Sándor örül annak, hogy itt marad. Kioktatta, hogy mire vigyázzon otthon a fia. A szekrényeket zárja be jól, meg az éléskamrát. Mert a bejárónó ugyan becsületes asszonynak bizonyult, de az alkalom szüli a tolvajt.

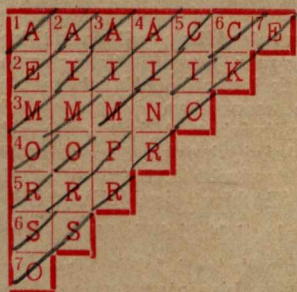
Így ment föl Sándor és Imre egyedül Sopronba.

Hiába küzdött ellene, Sándorra nyomasztólag hatott a néptelen lakás. Ha anyja szobájába ment, olyan fájdalom fogta el, mintha anyját elvesztette volna.

(Folytatjuk)

KOCKAREJTVÉNY.

Kókai Aladár
(5 pont)

1. Iparág.
2. Régi görög állam .
3. Nógrádi kisközség (ék. h.).
4. Fiúnév.
5. Egy erdélyi éneken nevezik így a ro-
6. Ő — latinul. [mán katonát.
7. Névelő.

KERÁMIA
EPIROS
RIMOC
ARON
MOC
IS
A

BETŰREJTVÉNYEK.

(2—2 pont)

Vandás
Reményi Éva

Puttány
Hibbey Csaba

Földalatti
Bokor András

D G
V —

P Olasz fasor —
Balaton — y

FÖLD
I

PONTVERSENYÜNK ÁLLÁSA:

Abaffy Erzsébet 54, Albrecht Győző 174, Algóver Mihály 174, Allinger János, 13, Antalics Andor 15, Bankó Ágnes 50, Benedikti Dániel 152, Bernhardt Béla 60, Bitskey Tibor 48, Bokor András 30, Borbély Károly 80, Borszék Lajos 79, Császár János 26, Csekme Pál 174, Csermely Egon 174, Csizmadia Ferenc 22, Deptner Ilke 25, Dévai Miklós 79, Dobronyovszky Márta 24, Domby Márta 42, Domokos Katalin 103, Dömötör Tibor 77, Dörfi Lajos 119, Edelényi Endre 123, Edvi Ida 13, Egri Erzsébet 30, Farkas János 73, Farkas Tibor 51, Fábri Győry 117, Fábry László 135, Fejér Árpád 99, Fényi Béla 103, Fodor György 44, Gaszó Ferenc 94, Gálik Gábor 5, Gedóváry Lilike 119, Glazewski Melitta 174, Göllner Gábor 95, Harbach Gyula 68, Hegedűs László 119, Hegyi István 30, Hegyi Kálmán 174, Herrstein Gyula 174, Herzberger Tibor György 24, Hes Ede 123, Hibbey Csaba 81, Horányi László 79, Horovitz Éva 73, Horváth Éva 71, Horváth Olga 24, Ilyés Gyula 119, Jagodics István 13, Juhász Ferenc 90, Karkus Erzsébet 12, Kasper Egon 103, Kály Ervin 14, Kelemen Tamás 174, Kemencei Sándor 79, Kenessey Ákos 148, Kerényi György 92, Kesjár Mária 56, Kéry János 125, Kilczér Gyula 80, Kiss Iván 24, Kitka Mihály 72, Kokaveczi Endre 106, Konczos György 39, Kovács Béla 55, Kováts Dóra 67, Kókai Aladár 149, Kővári Gizella 24, Kristóf P. Pál 99, Kucsman Ár-

pád 174, Kurutz Károly 70, Lautenbach Tibor 149, Lászik Mária 127, Lefkovich Frigyes 119, Liptay Béla 24, Loós Tibor 103, Lovász János és György 77, Lunczer Ágnes 140, Macher Frigyes 172, Manninger Ernő 172, Martonovics Ferenc 149, Mayerik Károly 125, Mazán János 25, Mazán Kálmán 138, Márcz Henrik 24, Mikus György 84, Mórítz Péter 174, Murányi Károly 66, Németh Edit 24, Nyíró Károly 147, Őri Zsuzsa 159, Patakfalvy János 18, Patócs György 35, Pásztor Emil 80, Perl János 87, Pintér Kató 46, Polner Tibor 49, Porubszky György 99, Pósfalvi Erzsébet 24, Rajna István 31, Raksányi Kálmán 103, Reményi Éva 120, Resch József 13, Ruttkay Dezső 111, Schilli Irén 105, Scholtz Armand 147, Schulz Nóra 107, Szabó Sándor 24, Szigeter Győző 24, Szlavkovszky István 135, Szokolay Etelka 77, Szokolay Mihály 174, Szuchovszky Gyula 159, Takács Sándor 94, Tardy Edit 174, Tarnóczy Tivadar és Zoltán 145, Tertinszky Edit 71, Técsői Sándor 174, Tóth-Szőllős Vilma 18, Träger Herbert 125, Túróczy Erzsébet 80, Unger László 55, Urbancsok Sándor 119, Urbán Zoltán 24, Vajda Barna 105, Valent Béla 174, Vantara János 96, Varga K. György 50, Vámosi Lóránt 10, Vidolovics Károly 15, Vidovszky Kálmán 81, Vohmann Ingeborg 107, Weiszler Edit 80, Zelenyánszky András 148, Zilahy Gyula 96, Zimmer Károly 174, Zorkóczy Gábor 104.

Irodalmi- és fényképpályázat leventék részére

A Levente Zsebkönyv szerkesztősége pályázatot hirdet: 1. költeményekre; 2. rövid elbeszélésekre vagy a leventéélettel kapcsolatos alkalmakkor (leventenap, okt. 6., márc. 15., hősök vasárnapja, stb.) a levente által elmondható rövid beszédekre; 3. a leventéélettel kapcsolatos fényképfelvételekre.

Pályadíjak: mind a három csoportban a három legjobbnak talált mű pénzjutalomban részesül. Az 1. és 2. csoportban: I. díj: 100 pengő, II. díj 50 P, III. díj: 20 P. — A 3. csoportban I. díj: 50 P, II. díj: 30 P, III. díj: 10 pengő.

Egyéb díjak: mind a három csoportban a 10 legjobbnak talált mű díszoklevéllel lesz kitüntetve. Ezenkívül minden arra érdemes mű dícsérő elismerésben részesül. A legkiválóbb munkákat, a legkiválóbb munkák szerzőinek fény-

képét és rövid életrajzát leközli a Levente Zsebkönyv.

Egyéb tudnivalók: a pályázat titkos s abban minden magyar levente (leánylevente) résztvehet. (Csak leventék pályázhatnak.) Egy személy több csoportban és csoportonként több művel is pályázhat. A beküldött-pályamunkákat az ifjúsági lapok főszerkesztőiből, jeles írókból és tanárokból, továbbá kiváló fényképészekből álló bizottság bírálja felül.

Pályázati határidő: 1942 május 1.

Részletes pályázati feltételeket minden érdeklődőnek portómentesen megküldi a Levente Zsebkönyv szerkesztősége.

Cím: Levente Zsebkönyv szerkesztősége, Alsóság, Vas megye.

Az „IFJÚ ÉVEK“ márciusi számának rejtvénymegfejtései:

KERESZTREJTVÉNY.

KOROM NÉMET
ARARÁT NÉMO
RR ARANY ER
PANNIKÁM LZ
A Y K DERÉK
SZAMÁR GÖTÉ
ZAROM O M P
OLÁH AFRIK
MOLADORI EO
ÁG A IMAFR
N ENGEDELEM
YBLMIKLÓS A

SZÁMTANI REJTVÉNY.

Az 1. fiú kap 2460 P-t.
A 2. fiú kap 1230 P-t.
A 3. fiú kap 410 P-t.

BETŰREJTVÉNYEK.

Felhő — Nagyvárad — Feladvány

NÉVREJTVÉNY

Fűszerkereskedő.

BUDAPEST, 1942. ÁPRILIS

XX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Laptulajdonos: az **Országos Evangélikus Tanáregyesület.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**

Szerkesztő bizottság **Arató István,** Kőszeg. **Dr. Blázy László,** Budapest. **Dr. Czinkótszky Jenő,** Békéscsaba, **Dr. H. Gaudy László,** Budapest, **Dr. Keken András,** Budapest, **Kirner Gusztáv,** Békéscsaba, **Máczay Lajos,** Nyíregyháza, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Dr. Zelenka Margit,** Budapest, **vitéz Zerinváry János,** Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekk számla: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.

Garab József könyvnyomdája, Cegléd.